

Sygn. akt I A Ca 630/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu - Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący SSA Ryszard Marchwicki

Sędziowie: SA Karol Ratajczak

SO del. Maciej Agaciński /spr./

Protokolant : st. sekr. sądowy Izabela Kyc

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej w upadłości układowej w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 9 listopada 2016 r., sygn. akt IX GC 1243/15

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w jego punkcie III. w ten tylko sposób, że zasądzoną tam z tytułu zwrotu kosztów postępowania kwotę 86.717 zł obniża do wysokości 83.717 zł;**
- 2. w pozostałym zakresie oddala apelację;**
- 3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18.750 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

Karol Ratajczak Ryszard Marchwicki Maciej Agaciński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2016 r. (k. 179 akt), wydanym po rozpoznaniu sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. przeciwko (...) S.A. w upadłości układowej w P. o zapłatę (IX GC 1243/15), Sąd Okręgowy w Poznaniu: I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.008.785,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30.06.2016 r. do dnia zapłaty; II. umorzył postępowanie w pozostałej części; a III. kosztami postępowania obciążył pozwanego i z tego tytułu zasądził od niego na rzecz powoda kwotę 86.717,00 zł.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Powódka prowadzi działalność gospodarczą w zakresie robót budowlanych, natomiast pozwany m.in. w zakresie obsługi nieruchomości. Pozwana jest jedynym komplementariuszem (...) w P..

Dnia 24 września 2013 roku przed Sądem Rejonowym w Pile powódka zawarła z (...) w P. ugodę na mocy której spółka (...) w P. zobowiązała się zapłacić kwotę 8.631.038,63 zł oraz kwotę 215.000,00 zł w ratach do dnia 15 września 2014 roku. Ustalono też, że w przypadku nie zapłacenia jednej raty w ustalonych terminach cała pozostała należność jest natychmiast wymagalna wraz z ustalonymi odsetkami z tytułu zwłoki, liczonymi od dnia wymagalności według sporządzonych faktur do dnia faktycznej zapłaty należności. Powódka otrzymała klauzulę wykonalności na rzeczoną ugodę sądową.

Porozumieniem z dnia 10 lipca 2014r., zawartym z powódką, (...) w P. zobowiązała się w szczególności w terminie do 10 lipca 2014 r. do zabezpieczenia dalszej spłaty zadłużenia przez wystawienie weksla in blanco przez komplementariusza – pozwaną – z upoważnieniem do wypełnienia weksla w razie niewywiązania się z zapłaty zaległości do 30 sierpnia 2015 r. Do tego dnia (...) w P. zobowiązana jest spłacić kredyty wobec (...) Banku (...)

Dnia 10 lipca 2014 roku pozwana wystawiła powódcie weksel własny in blanco jako zabezpieczenie spłaty zaległych zobowiązań (...) z siedzibą w P., wynikających z wyżej opisanej ugody. W treści weksla zabrakło końcówki w wyrażeniu „zapłać.”, a sam weksel nie zawiera nazwiska trasata i jest wekslem własnym. Strony sporządziły tego samego dnia deklarację do weksla in blanco, w treści której upoważniono powódkę do wypełnienia weksla in blanco ze swojego wystawienia, po dniu 30 sierpnia 2015 roku, w przypadku niezrealizowania przez (...) S.K.A. warunków ugody z dnia 24 września 2013 roku, sygn. akt V GCo 225/13/3, zawartej przed Sądem Rejonowym w Pile Wydział V Gospodarczy. Jednocześnie powódcie przysługiwało prawo opatrzenia tego weksla klauzulą „bez protestu”. Weksel ten ma charakter depozytowy i nie jest przeznaczony do obiegu, lecz ma służyć jako zabezpieczenie należności określonej we wskazanej wyżej umowie.

Strony nie ustalały, że weksel zostanie wypełniony dopiero kiedy zostanie stwierdzone, że (...) w P. nie ma majątku.

Powód, (...) Bank(...)w P.(...) oraz (...) w P. ((...)) zawarły 17 listopada 2014r. porozumienie celem uregulowania zasad współdziałania w ramach spłaty wierzytelności (...) i powoda wobec (...) (...). Współpracą stron była objęta sprzedaż lokali, udziałów w nieruchomościach wspólnych oraz miejsc postojowych w hali garażowej mieszczących się w budynku posadowionym na nieruchomości, dla których Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. prowadzi KW nr (...), (...), (...). Oprócz zobowiązania do cofnięcia wniosku egzekucyjnego w sprawie prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w P. M. C. pod sygn. KM 929/14, powód zobowiązał się do niewszczywania postępowania egzekucyjnego w tym zakresie oraz nieskładania wniosku o ogłoszenie upadłości (...) z siedzibą w P.. W porozumieniu ustalono, że z tytułu sprzedaży nieruchomości na rzecz (...) Banku(...)przekazywane będzie 82% otrzymanywanych przez spółkę (...) w P. kwot pieniężnych, a na rzecz powódki 18% tej kwoty.

Do czasu zamknięcia rozprawy przez Sąd I instancji nie wszystkie mieszkania zostały sprzedane.

Wobec majątku pozwanej, niebędącego nieruchomościami, toczyło się postępowanie egzekucyjne na podstawie ugody sądowej przeciwko (...) w P. z wniosku wierzyciela – powódki i było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pile A. W. pod sygn. KM 292/14. Postanowieniem z 14 marca 2016r. ww. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

W stosunku do nieruchomości dłużnika, na podstawie zawartej przed sądem ugody, przeciwko (...) w P. toczyło się z wniosku wierzyciela – powódki i było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w P. M. C. postępowanie egzekucyjne pod sygn. KM 929/14. Postanowieniem z 21 listopada 2014r. ww. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w części obejmującej nieruchomości, dla których Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. prowadzi KW nr (...), (...), (...). Czynność ta była związana z ustanowieniem dodatkowych

zabezpieczeń hipotecznych. Strony ustaliły, że zadłużenie będzie spłacane w miarę postępu sprzedaży mieszkań przez (...) w P..

Pismem z dnia 2 września 2015r. powódka zawiadomiła pozwaną, że wypełniła weksel i w dniu 15 września 2015r. wezwała do zapłaty kwoty 9.385.340,48 zł. W dniu 15 września 2015r. członek zarządu powódki M. M. stawił się w siedzibie pozwanej celem przedstawienia weksla do zapłaty. W związku z nieobecnością członków zarządu pozwanej nie doszło do okazania weksla oraz zapłaty sumy wekslowej.

Postanowieniem z dnia 7 marca 2016r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. w sprawie XI GU 123/14 ogłosił upadłość pozwanej z możliwością zawarcia układu z wierzycielami oraz zatwierdził układ przyjęty przez wierzycieli. Postanowienie to na moment zamknięcia rozprawy przez Sąd I instancji nie było prawomocne. Powódka nie była uczestnikiem postępowania upadłościowego wobec pozwanej, a dochodzona w niniejszym procesie wierzytelność nie była objęta układem.

W porozumieniu z dnia 12 kwietnia 2016r. powódka, (...) Bank (...)w P. (...)oraz (...) w P. ((...)) uzupełniły porozumienie z 17 listopada 2014r. Strony w żadnym punkcie nie uzależniły wymagalności należności wynikających z wystawionego przez pozwaną weksla od zawartego porozumienia . Strony wskazały jedynie, że wpłaty dokonane przez (...) zmieniają saldo zadłużenia u powódki. Zgodnie z zawartą tego samego dnia przez (...) i powódkę umową o zwolnienie z długu zobowiązanie (...) wobec powódki wynosiło 7.670.978,83 zł.

Na dzień zamknięcia rozprawy przez Sąd I instancji wysokość zadłużenia (...) w P. wobec powódki wynosiła 4.992.758,02 zł należności głównej oraz 86.027,68 zł odsetek.

Sąd Okręgowy wskazał, iż w przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że pozwana wystawiła powódce weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, których oryginały zostały dołączone do pozwu. W pierwszej kolejności Sąd ten oceniał, czy roszczenie powódki znajduje oparcie w złożonym wekslu.

Wobec wątpliwości co do treści weksla, tj. braku wypełnienia końcówki wyrażenia „zapłać.” – świadczącego o zaciągnięciu zobowiązania – Sąd Okręgowy stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w oparciu o przepis art. 485§ 2 k.p.c. Przy czym, ta pierwotna wątpliwość, została następnie przez wspomniany Sąd rozważona z urzędu w toku postępowania rozpoznawczego. Sąd ten stwierdził, że nie podlegała sporowi, iż przedstawiony przez powódkę weksel był wekslem własnym pozwanej in blanco (niezpełnym), a fakt jego wystawienia potwierdził słuchany umocowany przedstawiciel pozwanej. Strona pozwana miała intencję zaciągnąć zobowiązanie wekslowe wobec powódki, o treści stwierdzonej wekslem z 10 lipca 2014 r., przy czym na wekslu nie wymieniono trasata. Uwzględniwszy cały tekst weksla oraz jego wizerunek – potwierdzony zeznaniami wystawcy oraz deklaracją wekslową – w ocenie Sądu I instancji należało w drodze wykładni przyjąć, że weksel ten jest wekslem własnym wystawionym przez pozwaną, a niezpełnione w blankiecie wekslowym wyrażenie „zapłać.” miało brzmieć „zapłać”.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, iż pozwana zasadniczo zarzucała – odwołując się także do stosunku podstawowego – że weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem (tu: deklaracją wekslową z dnia 10 lipca 2014r.). Zgodnie z art. 10 Prawa wekslowego jeżeli weksel, niezpełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar dowodu, że weksel nie został wypełniony prawidłowo spoczywa na stronie, która wywodzi z tego skutki prawne, a zatem wystawcy weksla. Pozwana podnosiła argumenty nieodnoszące się do samej ważności weksla, ale do świadczenia będącego podstawą jego wystawienia, przy czym faktyczne zobowiązanie wekslowe pozwanej stanowi zabezpieczenie, polegające na swego poręczeniu, względnie przystąpieniu do długu względem jej spółki córki (tj. zgodnie z art. 876 § 1 k.c.). Następnie Sąd I instancji stwierdził, że z treści niekwestionowanej co do wiarygodności deklaracji do weksla in blanco z 10 lipca 2014r. wynika, że wypełnienie weksla przez remitenta zależało od dwóch okoliczności: upływu terminu 30 sierpnia 2015r. oraz warunku niezrealizowania przez spółkę-córkę wystawcy warunków ugody z 24 września 2013 roku, sygn. akt V GCo 225/13/3, zawartej

przed Sądem Rejonowym w Pile Wydział V Gospodarczy. Zasadniczo w sprawie było bezsporne, ale także należycie wykazane, że weksel został wypełniony po dniu 30 sierpnia 2015r., a (...) w P. nie zrealizowała warunków ww. ugody. Jakkolwiek pozwana tych dwu okoliczności *expressis verbis* nie kwestionowała, to Sąd I instancji zważył, że pozwana nie podawała, że powódka prowadziła dotąd kilka postępowań egzekucyjnych na podstawie tytułu wykonawczego – ww. ugody zaopatrzonej w klauzulę wykonalności. Pozwana nie wskazywała, że tytuł ten został pozbawiony wykonalności. Jak wynika dodatkowo z porozumienia wekslowego weksel miał charakter zabezpieczający w stosunku do należności określonych we wskazanej w porozumieniu umowie ugody.

W ocenie Sądu Okręgowego, przede wszystkim pozwana nie wykazała w sprawie, że intencją stron przy wystawianiu weksla oraz zawieraniu porozumienia do niego, było uzależnienie płatności (art. 33-37 Prawa wekslowego) lub zapłaty (art. 38-42 Prawa wekslowego) od (bez)skuteczności egzekucji wobec dłużnika umownego - (...) w P.. Nie potwierdziły tego zeznania przesłuchanego w sprawie świadka oraz przedstawicieli strony powodowej. W ocenie Sądu I instancji, nie potwierdziły tego również twierdzenia przedstawiciela strony pozwanej. O ile ta sama osoba występuje w obu spółkach należących do grupy (...), o tyle nie sposób tym zeznaniom dać przymiot wiarygodności w tym zakresie, na co wspomniany Sąd wskazywał przy ocenie tego dowodu. Poza tym pozwana nie zakwestionowała skutecznie dokumentów wekslowych przedstawionych przez powódkę. Następnie wspomniany Sąd stwierdził, że jak słusznie podali członkowie zarządu powódki - w żadnym z zawartych na późniejszym etapie porozumień czy umów dwu- czy trójstronnych nie znajduje się warunek uzależniający wypełnienie weksla od wypełnienia warunków ugody. Wreszcie Sąd I instancji zauważył, że pozwana nie była stroną żadnych z następczych umów dotyczących zobowiązania (...) w P.. Trudno zatem przyjmować, że bez udziału wystawcy weksla można by modyfikować porozumienie wekslowe z 10 lipca 2014 r. Po przeprowadzeniu postępowania Sąd I instancji stwierdził zatem, że weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową i tym samym zobowiązanie wekslowe powstało.

W ocenie Sądu Okręgowego strona pozwana nie wykazała również, że zobowiązanie wekslowe nie jest wymagalne. Wskazano, iż weksel został przedstawiony do zapłaty w siedzibie pozwanej 15 września 2015r., czego zresztą pozwana nie kwestionowała, a jedynie jego prezes zarządu podawał, że chwilowo nie był wówczas obecny w siedzibie. Sąd I instancji uznał, iż nie zmienia to faktu, że odbierając w dniu 7 września 2015r. (k. 25) zawiadomienie o przedstawieniu do wykupu w dniu 15 września 2015 wiedział, że tego dnia zostanie mu przedstawiony do wykupu weksel na kwotę 9.385.340,48 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zasądził kwotę ostatecznie podtrzymywaną przez powódkę pismem procesowym z dnia 16 lipca 2016r. Z uwagi na okoliczność, iż strony nie twierdziły, że ustalały stopę odsetek, Sąd ten zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następnego po skapitalizowaniu kwoty odsetek dochodzonych ostatecznie w sprawie, stosownie do treści dyspozycji art. 481 § 1 i 2 k.c.

Odnośnie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd Okręgowy uznał, że stroną przegrywającą proces jest pozwana w całości. Powódka podała bowiem, że cofnięcie było konsekwencją zaliczenia wpłat od (...) w P. i (...) Banku (...) czego pozwana nie kwestionowała. Zdaniem Sądu I instancji powódka wykazała, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia jej praw, a cofnięcie było konsekwencją częściowego zaspokojenia wierzyciela. Wobec tego Sąd ten orzekł o kosztach postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.), obciążając nimi w całości pozwaną. Zaznaczono, iż powód żądał pierwotnie kwoty 9.385.340,48 zł, a ostatecznie 5.008.785,70 zł, co stanowi 53% - opłata należna od tej części to 53.000 zł. Jako że pozostała część opłaty od cofniętej części roszczenia zostanie w połowie zwrócona powódcie po uprawomocnieniu wyroku, Sąd I instancji przyjął, że do zapłaty przez pozwanego pozostaje kwota 26.500 zł. Zasądzona tytułem zwrotu kosztów kwota to suma dwóch powyższych kwot oraz stawki za wynagrodzenie adwokata (7.200 zł) i opłaty od pełnomocnictwa (17 zł).

Apelację (k. 197-200) od powyższego wyroku w części, tj. w zakresie pkt I i III wniosła pozwana, domagając się zmiany orzeczenia w zaskarżonej części i oddalenia powództwa, zasądzenia od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za obie instancje, według norm przepisanych, ewentualnie uchylenia orzeczenia w zaskarżonej części i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie.

Skarżąca zarzuciła Sądowi I instancji :

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 65 § 1 i 2 k.c., poprzez ich niezastosowanie i dokonanie błędnej wykładni ugody zawartej między powodem a spółką (...) S.A. (...) S.k.a w P., zmienionej następnie porozumieniami, a także przy wykładni deklaracji wekslowej, z pominięciem intencji stron przy dokonywaniu tych czynności polegającej na zabezpieczeniu interesów powoda wekslem wystawionym in blanco przez pozwanego, ale jedynie na wypadek niemożliwości zaspokojenia powoda z majątku spółki (...) S.A. (...) S.k.a. w P.,

- art. 290 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (TJ. z 28 VI 2012 r. DzU z 2012 r. poz. 1112) poprzez jego niezastosowanie i zasądzenie roszczenia, mimo iż wierzytelność objęta jest układem upadłego pozwanego;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. wskutek dokonania dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, z naruszeniem zasad doświadczenia życiowego i zasad logicznego myślenia, poprzez nadanie przymiotu wiarygodności zeznaniom strony powodowej i niedanie wiary zeznaniom przedstawiciela pozwanego;

3. dokonanie błędnych, sprzecznych ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym ustaleń, w zakresie uznania, że powstało zobowiązanie wekslowe, mimo iż nie ziścił się termin ani warunki niezbędne do uznania, że powodowi przysługiwało prawo do wypełnienia weksla.

W odpowiedzi na apelację (k. 234-236) powódka wniosła o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej co do meritum nie zasługiwała na uwzględnienie, a skuteczna okazała się jedynie co do części rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego i przyjmuje je za własne (art. 382 k.p.c.), analogicznie jak poczynione na ich kanwie rozważania prawne tego Sądu, których skarżąca nie zdołała podważyć.

I tak, odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów procesowych zauważyć trzeba, iż wbrew podniesionemu w apelacji pozwanej zarzutowi naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz dokonania sprzecznych ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym ustaleń, zarzuty te okazały się chybione.

Aby można mówić o naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd. Zasada swobodnej oceny dowodów określona tym przepisem wyraża się w ich ocenie według własnego przekonania Sądu, opartego na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Jej istotną cechą jest bezstronność, brak arbitralności i dowolności, przestrzeganie zasad logicznego rozumowania i zasad doświadczenia życiowego w wyciąganiu wniosków. Wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza natomiast uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy dowodowej i wiarygodności.

Natomiast sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego zachodzi wtedy, gdy powstaje dysharmonia między materiałem zgromadzonym w sprawie, a konkluzją, do jakiej dochodzi Sąd na podstawie tego materiału. Innymi słowy, jest to sytuacja w której Sąd zebrał konieczny materiał dowodowy, lecz źle

go ocenił. Tego rodzaju zarzut jest zasadny wówczas, gdy rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest sprzeczne z istotnymi dla rozstrzygnięcia okolicznościami, które Sąd ustalił w toku postępowania albo, gdy wyprowadził logicznie błędny wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności, albo wreszcie, gdy Sąd przyjął fakty za ustalone bez dostatecznej podstawy.

W ocenie Sądu Odwoławczego wszystkim wskazanym wyżej kryteriom odpowiada ocena dowodów będąca udziałem Sądu I instancji. Ocena ta dokonana została w sposób obiektywny, rzetelny i wszechstronny oraz z pełnym poszanowaniem zasad logiki i doświadczenia życiowego. W pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wszystkie przeprowadzone dowody zostały przez Sąd Okręgowy przywołane i w wystarczający sposób omówione. W konsekwencji ocena dowodów wspomnianego Sądu pozostaje w pełni pod ochroną treści dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Natomiast, będące jej efektem prawidłowe ustalenia faktyczne, nie pozostają w sprzeczności z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w istocie prowadząc do trafnej konkluzji, że weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową i tym samym powstało zobowiązanie wekslowe.

Z kolei, mając na względzie podniesione w apelacji zarzuty naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego i one okazały się bezzasadne.

Nie sposób było bowiem zasadnie zarzucać Sądowi I instancji uchybienia treści dyspozycji art. 290 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (TJ. z 28 VI 2012 r. DzU z 2012 r. poz. 1112) poprzez jego niezastosowanie i zasądzenie roszczenia mimo, iż wierzytelność objęta jest układem upadłego pozwanego. Skoro przepis ten (art. 290 Prawa upadłościowego) został uchylony przez art. 428 pkt. 163 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (DzU 2015.978) i to z dniem 1 stycznia 2016 r. Nie tylko więc nie obowiązywał on w dacie wydania zaskarżonego wyroku przez Sąd Okręgowy (9 listopada 2016 r.), ale i w dacie wydania postanowienia przez Sąd Rejonowy o ogłoszeniu upadłości pozwanej i zatwierdzeniu układu przyjętego przez wierzycieli (7 marca 2016 r.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego zupełnie chybnym okazał się również zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 65 § 1 i 2 k.c. Jak bowiem jasno wynika z treści deklaracji do weksla in blanco z 10 lipca 2014 r. wypełnienie weksla przez remitenta zależało jedynie od dwóch okoliczności: upływu terminu 30 sierpnia 2015 r. oraz warunku niezrealizowania przez spółkę-córkę wystawcy (...) w P.) warunków ugody z 24 września 2013 r. zawartej przed Sądem Rejonowym w Pile w sprawie o sygn. akt V GCo 225/13/3. Z kolei, bezspornym było, że weksel został wypełniony po dniu 30 sierpnia 2015 r., a (...) w P. nie zrealizowała warunków ww. ugody. W konsekwencji, wypełnienie weksla zgodnie z deklaracją wekslową nie mogło budzić wątpliwości. Tym bardziej, że pozwana – wbrew ciężącemu na niej w tym wypadku obowiązkowi dowodzenia (art. 6 k.c. w zw. z art. 3 i art. 232 zd. 1 k.p.c.) - nie wykazała, że intencją stron tak przy wystawianiu weksla oraz zawieraniu porozumienia do niego było uzależnienie płatności lub zapłaty od bezskuteczności egzekucji wobec spółki- córki. Co więcej, rację miał również Sąd Okręgowy wskazując, że w żadnym z zawartych na późniejszym etapie porozumień czy umów dwu czy trójstronnych nie znajduje się warunek uzależniający wypełnienie weksla od wypełnienia warunków danej ugody. Przemawiają za tym nie tylko zeznania członków zarządu powódki, ale i wprost poszczególne zapisy tych ugód, a w szczególności § 1 porozumień trójstronnych z 17 listopada 2014 r. i 12 kwietnia 2016 r., który w swym ustępie 1 wskazuje, że jego strony zgodnie oświadczają, że zawierają je celem uregulowania zasad współdziałania w ramach spłaty wierzytelności neBanku i powódki wobec (...) (spółki-córki pozwanej), zaś w jedynym z kolejnych ustępów tegoż § 1, że w zakresie nieobjętym postanowieniami niniejszego porozumienia, pozostają w mocy wszelkie wcześniejsze czynności prawne dokonane między wszystkimi lub niektórymi stronami. Poza tym, skoro pozwana nie była stroną żadnych następczych ugód dotyczących zobowiązania spółki-córki, nie sposób przyjąć, iżby bez udziału wystawcy weksla możliwym było modyfikowanie deklaracji wekslowej z 10 lipca 2014 r. Wreszcie, wbrew stanowisku apelującej, tego rodzaju warunku uzależniającego wypełnienie weksla próżno doszukiwać się w treści porozumienia dwustronnego pomiędzy powódką a spółką-córką pozwanej z 10 lipca 2014 r. skoro w jego wykonaniu (§ 7 tegoż porozumienia) tego samego dnia doszło do wystawienia weksla przez pozwaną i sporządzenia przez strony niniejszego procesu deklaracji wekslowej.

W tym stanie rzeczy, co do meritum apelacja nie odniosła zamierzonego skutku i jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie 2. sentencji wyroku.

Natomiast, zmianie, choć w niewielkiej części, podlegał punkt III wyroku Sądu Okręgowego, w którym zasądzono zwrot kosztów postępowania od pozwanej na rzecz powódki. Poza bowiem zwrotem kosztów zastępstwa procesowego i części opłaty liczonej od zasądzonego żądania (53.000 zł) powódce należała się od pozwanej połowa opłaty od jego cofniętej części (1/2 z 47.000 zł) stanowiąca 23.500 zł, a nie jak błędnie przyjął Sąd I instancji 26.500 zł. W konsekwencji, z tytułu zwrotu kosztów procesu powódce należało zasądzić od pozwanej na jej rzecz kwotę o 3.000 zł niższą od pierwotnie zasądzonej, o czym Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 §1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Odwoławczy orzekł w punkcie 3. sentencji wyroku na podstawie art. 100 k.p.c., uznawszy, że pozwana przegrała to postępowanie niemal w całości, a nadto kwota kosztów procesu i tak nie podlegała uwzględnieniu przy wartości przedmiotu zaskarżenia. Pozwana została zatem zobowiązana do zwrotu poniesionych przez powódkę kosztów, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 18.750 zł zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800) w brzmieniu ustalonym po wejściu w życie rozporządzenia zmieniającego z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. 2016, poz. 1668).

Karol Ratajczak Ryszard Marchwicki Maciej Agaciński